

DEBRECZENI UJSÁG

HÍJDUFÖLD

FLÓPIZETÉSI ÁRA EGY HÓRA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FELEÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTRÓZNAP 10, VASÁRNAP 20 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITEZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 10. SZ. TELEFON 23-48, KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH U. 3. FÖLD SZINT. TELEFON: 21-41.

Ma féláru szelvényes napot tart a Vigszinház és az Apolló

(Szelvény a 4-ik oldalon.)

Néma csend

A lapulás, megszépítés és a rossz lelkiismeret néma csendje kíséri azokat a megdöbbentő leleplezéseket amelyek karácsonyi számában közölt a Debreceni Ujság a szocialista vezeték gazdálkodásáról. A Munkásbank nyomorba jutott betéteseinek füléreivel kapcsolatban pedig vádak hangzottak el. Megdöbbentően súlyos állítások melyeket még csak nem is ez a sokat megvadt, sokat befekettített kurzus sajtó hangoztatott, hanem maguk azok a munkások, akik a szocialdemokrata párt nyavalyos vezérének meggyőződött elvtársai, alázatos követői voltak mind a mai napig. Vádak hangzottak el, amelyek a szakértő látott jónak lefektetni, hidegen, tárgyilagosan, törvény előtti felelőségének teljes tudatában. S a tulajdon, a Holló-Vári front milderre olyan mélységesen hallgat, mintha csak megsikegült volna mindkét félre, amely pedig eddig nagyon érzékeny volt a legszelidebb kritikára is.

Kint a közvéleményben azonban nagyon is komoly visszahangot vertek a Munkásbank botrányának első hírei. Azóta összehaló felek süttető szájak adják tovább a hírt, taplósdottnak hitt fülek tárulnak azokra a rémségekre, melyek napvilágra kerültek az emlékezetes kényszeregyezési tárgyaláson. S a munkások, akik azóta egyre sürűbben nyitják ránk a redakció aiait, azt mondják: odakint a Munkás-Ottthonban forr a párt, a vezér elvtársak lába alatt mozdul a föld.

A tanulság, a megismerés fénycsóvája világít át a sötétben. Nyomán kívülnek a szemek s a magyar munkás lát. Uira lát. Azt látja hogy országot akarnak kormányozni azok, akik egy apró bank ügyeit is a romlásba vitték, mindentudó csallhatatlannak hirdetik magukat azok, akikről szakértő állapította meg, hogy nem értenek a legcélmibb közgazdasági kérdésekhez sem. Puritánokként árnak kint a fórumon olyanok, akik két kézzel mérték maguknak a fedezetlen kölcsönök bőségszarujából, de bezárják a zsebüket, mikor az éhező hideg szobába fagyldó betéteseknek kellene visszafizetni nyomoruságos fülléretket. A tércyk világosságánál azt látja ma a debreceni munkásság, hogy megdől a a kövé merevített elmélet, melyet neki hirdettek s mely szerint csaló panamista mindenki, aki a közéletben szerepel, s az igazi nagy puritánok, az aszkéták s az önzetlenség ele-

ven szobrai ott találhatók csak a párton belül.

S a megvadtok védekezésre képtelen volta csak erősíti, növeli ezt az új hitet, fényesebbé teszi a megismert igazságot amit mi már régen hirdetünk. Mert ez a csend ez a némaság azt jelenti ma a magyar munkástestvéreknek, hogy nekünk volt igazunk, akik elsőle-

sen mindig azok ellen harcoltunk, akik a ielszava mákonyával tele itatott munkásság vaklát politikai, sőt amint látszik anyagi érvényesülésre használták fel.

Ez az igazság — úgy érezzük — új harcokat talált most a felbredt debreceni munkásokban. S mi, akik már tizenegy éve álljuk ennek az igazságnak harcát, most, hogy az

ál-próféták, a lelézott vörös vezérek önző érdekhajlászó falankszát döngetik, zihálják maguk a munkások, úgy érezzük — ezek távoztával — mi sem lesz többé, ami közénk és munkásság közé állhat. S akkor új harc jön. Minden magyar harca a szocialis és gazdasági érdekvédelemért — a nemzeti lobogó alatt.

Magyarország pénzügyi helyzetéről fog tárgyalni januárban a Népszövetség

Budapest, december 28.
Január 13-án kezd meg téli ülésezt a Népszövetség. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően a Népszövetség ülései előtt, január 9-én a Népszövetség pénzügyi bizottsága tart ülést és foglalkozik azoknak az államoknak pénzügyi és gazdasági helyzetével, amelyekkel szemben a Népszövetség bizonyos tekintetben korlátolt ellenőrzési jogokat gyakorol.

A pénzügyi bizottság elírása Magyarországgal kapcsolatban abban fog megnyilvánulni, hogy Tyler időközi jelentései kacsán a bizottság tagjai különböző részletekre adatokat kérnek majd a magyar

kormány megbízottjától, aki összefoglaló jelentésében vázolja a magyar állam pénzügyi és gazdasági helyzetét. A kormány megbízott előadása után vita indul meg, amelynek alapján szövegezi majd meg a pénzügyi bizottság azt a jelentést, amit a Népszövetség plénuma elé terjeszt.

A pénzügyi bizottság januári tanácskozásain Magyarországot az eddigi tervek szerint Imrédy Béla pénzügyminiszter, Jakab Oszkár pénzügyi államtitkár és a Nemzeti Bank egyik megbízottja fogja képviselni.

A januári ülésnek Magyarországra nézve azért van különös

jelentősége, mert a kormány ezt az alkalmat fogja felhasználni arra, hogy kieszközölje a pénzügyi bizottságnak legalább hallgatolagos hozzájárulását bizonyos alapvető pénzügyi rendelkezések érdekében. A tanácskozáson elsősorban a transzfermoratórium meghosszabbításával kapcsolatban intézkedések kerülnek szóba. A kormány ugyanis a december 31-én lejárt transzfermoratóriumot karácsony előtt kiadott rendeletében csak egy hónappal, január 31-ig hosszabbította meg és mint Imrédy pénzügyminiszter kijelentette, további meghosszabbítása és módosítása a genfi tanácskozások után történik meg.

Matuskát, a biatorbágyi merénylőt kiadják Magyarországnak

Megérkezett a pestvidéki törvényszékhez az osztrák bíróság értesítése

Budapest, december 28.
Matuska Szilveszternek, a biatorbágyi merénylet tettesének ügyében az osztrák igazságügyminiszterum átiratot intézett a pestvidéki törvényszékhez, amelyben közölte, hogy hozzájárul ahhoz, hogy

Matuskát Budapestre kísérik a főtárgyalás megtartására.

A pestvidéki törvényszék az átirat megérkezése után megtette az előkészületeket Matuska elhelyezésére, — mert lehetséges, hogy a merénylő már néhány napon belül Budapestre érkezik.

Az utóbbi évtizedek legszörnyűbb büntényeinek sorozata fűződik Matuska Szilveszter nevéhez. 1931 szeptember 12-én, éjfélkor a Budapesti Bécs felé haladó gyorsvonat Biatorbágyánál a viadukt felett robbanás következtében kisiklott és egész sorvasuti kocsi a hatalmas mélységbe zuhant. Percenk alatt a halálklók börgése, sebesültek segélykiáltása és a

megmenekültek kötszégbeesett jaiवेशकेलेse töltötte be a környéket. A szörnyű merényletnek — mint emlékeztetés — 22 halottja és több mint 50 súlyos sebesültje volt.

Három ország rendőrsége heteken keresztül folytatta a minden részetre kiterjedő nyomozást, amelynek eredménye a magyar rendőrség politikai osztályának bravuros munkáját dicséri. A nyomozás meglepő eredménye az volt, hogy mind a három merénylet elkövetésével Matuska Szilveszter, a magyar származású és magyar állampolgárságú bécsi gyárost gyanúsították.

Matuska Szilveszter letartóztatásakor lagadni próbált, de a bizonyítékok sulya alatt leánytelen volt beismerni, hogy ő követte el a biatorbágyi, az anspachi és a jüterbogi vasuti merényleteket. Később elmebetegnek igyekezett feltüntetni magát, de a legkiválóbb bécsi almeorvosszakértők megállapították, hogy Matuska egzal-

tált ember, de beszámítható.

A bécsi törvényszék előtt megtartott főtárgyaláson hatévi súlyos börtönrre ítélték a merénylőt, aki az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be de az osztrák legfelsőbb törvényszék jóváhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét. Matuska Szilveszter most tölti büntetését.

A magyar és német hatóságok lépéseket tettek az osztrák igazságügyi szerveknél, hogy Matuskát szolgáltatásák ki.

Az osztrák igazságügyminisztérium döntése

Hónapokig tartott a különböző formalitások elintézése, míg most megérkezett az osztrák igazságügyminisztérium értesítése, amely azt tartalmazza, hogy hajlandók Matuska Szilvesztert Budapestre átkísérni. Ennek az átkísérésnek feltételül azt szabják, hogy a főtárgyalás megtartása

A lap ára 10 fillér

után Matuskát vissza kell kísérni Bécsbe, hogy büntetését tovább tölthesse, azonkívül Matuska Szilveszteren halálos ítéletet végrehajtani nem lehet.

A pestvidéki törvényszék válaszirataiban közölte az osztrák igazságügyminisztériummal, hogy kívánságát honorálja és kérte, hogy most már minél előbb szállítsák Budapestre Matuskát.

Az osztrák igazságügyminisztérium a pestvidéki törvényszék átirata után intézkedett, hogy Matuska Szilveszter Budapestre kísérjék.

Matuska tiltakozott a Budapestre való szállítás ellen, de tiltakozását elutasították.

A merénylet esetleg napokon belül Budapestre lehet, de megtörténhetik, hogy egészségi állapotja, vagy más formalitások miatt hetekig is eltart, amíg Budapestre hozzák.

A magyar igazságügyi és rendőri hatóságok természetesen már megtették az előkészületeket a fogadtatására.

Hivatalos nyilatkozat a kiadásról

Budapest, december 28.

A fenti érdekes hírről kapcsolatban a MOT munkatársa Márton doktorhoz, a pestvidéki törvényszék elnökéhez fordult felvilágosításért és az elnök a következőket mondta:

— A hír ebben a formában téves. Az osztrák igazságügyminisztérium a magyar minisztérium megkeresésére kijelentette, hogy a kiadatásnak elvi akadályát nem látja és csupán arról a kikötésről van szó, hogy Matuska Szilveszter kiadatása, illetőleg magyar részről történő elítélteése esetén halálos ítélet végre nem hajtható.

Matuskát tehát esetleg halálra lehet ítélni, de ezt az ítéletet Ausztria kikötésének kellő honorálása mellett végrehajtani nem lehet. Amint az osztrákoknak az a válasza, hogy a kiadatás elvi akadályt nem gördítenek, megérkezett és erről az igazságügyminisztérium a törvényszéket értesítette, a mi törvényszékünk nyomában átrú a bécsi 2. sz. büntető törvényszéknek, hogy kikérje a magyar területre való atkísérés végett Matuska Szilvesztert. Ezt az átiratot a törvényszék elnökének meghagyásából én szignáltam és ez a megkeresés kb. október elején ment el Bécsbe. Azóta erre a megkeresésre Ausztriából válasz nem érkezett. — Nincs kizárva, hogy az osztrák büntető törvényszék, tekintettel az esztendő végére, esetleg még ebben az évben, vagyis a héten kiadja, illetőleg atkísérteti hozzánk Matuska Szilvesztert. Ebben az esetben nem volna akadály annak, hogy ügyében az első fokú főtárgyalást rövidesen megtarthadjuk.

Kereskedelmi szerződés Németország és Kanada között

London, december 28.

Kanada és Németország három hónap tartamára ideiglenes kölcsönös szerződést kötött egymással, amelynek értelmében Kanada Németországnak legtöbb kedvezményezettiségi elbánást, részben kedvezőbb tarifafételeket, Németország pedig Kanadának tarifakedvezményeket nyújt bizonyos cikkekre, mint például alma, teitermékek, szárnyas, farost és rákkonzervek. Ettől az ideiglenes kereskedelmi szerződéstől, amelynek leteltével a végleges szerződés megkötése várható, a két ország közötti kereskedelem nagyarányú fellendülését várják.

Megkezdődtek a hadműveletek Peru és Columbia között

London, december 28.

A Daily Herald jelenti Buenos Airesből, hogy a Columbia ellen vonuló perui csapatok az Amazon folyón átkelve, brazil területre léptek. A columbiai első hajóiraihoz tartozó hajókat állandó készenlétben

tartják és csak a parancsot várják, hogy az Amazon folyón felfelé a perui határ ellen vonuljanak.

A perui elnök dekrétumot adott ki huszmillió solesről szóló nemzetvédelmi kölcsön kibocsátásáról hadianyag vásárlás céljaira.

Szivenlőtte ideálját, majd maga ellen fordította a fegyvert

Székesfehérvár, december 28.

Moha községben Molnár János 23 éves legény házasságot akart kötni Marton Erzsébet 19 éves leánnyal, szülei azonban a leány szerénysége miatt nem egyeztek bele a ház-

ságba. Molnár tegnap a leánnyal kiment szüleinek szőlőhegyen fekvő présházába, ott vadászfegyverével szivenlőtte a leányt, majd maga ellen fordította a fegyvert. Mindketten meghaltak.

Macedónok revolveres harca hét halottal Szófiában a bulgár kormány lemondása napján

Szófia, december 28.

Musanov miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta és a lemondott kormányt megbízta az ügyek továbbvezetésével. Még a délelőtti folyamán a király magához kérte Malinovit, a szobranie elnököt, hogy vele megbeszélje a kormányalakítás kérdését.

Grác, december 28.

A gráci Tagespostnak jelentik Belgrádon át Szófiából: Amikor Musanov miniszterelnök a kormány lemondása után délelőtti fél-tizenegykor elhagyta akirálvi palotát, az épület előtt összegyűlt két macedón csoport között revolverharc támadt, amelyben hét ember, köztük egy csendőr meghalt. A rend helyreállítására katonaságot kellett fűvezényelni.

Huszezer dollárt örökölt egy csikágó asszony kutyája és macskája

Newyork, december 28.

Pár nappal ezelőtt meghalt Csikágóban egy jómódu idősebb asszony, Alice Hunter. Az asszony végrendelete szenczió számba megy. Testamentumában ugyanis ötvenezer dollárról rendelkezik s ebből a vagyonból egészen különleges célra huszezer dollárt hasít ki:

— Ez a huszezer dollár, — hangzik a végrendelet, — arra szolgál, hogy kedvenc macskám minden nap pontosan megkapja tejecskéjét és kutyám ne legyen kénytelen nélkülözni a maga esont-porcioitát.

A végrendelet a továbbiakban úgy intézkedik, hogy amennyiben a cica és a kutyus „elhalálozásával” az összeg felszabadul, úgy osszák azt szét az állatvédő lga és az elaggott és rokkant kutyák otthona közt.

A testamentum utóiratában Hunterné egy kis összeget a nyomorék gyermekek szanatóriumának adományoz. A lelkes kutya- és macskabarát asszonynak csak utólag jutott eszébe, hogy nemcsak kutyák és macskák, de emberek is rászorulhatnak jótékony gondoskodására.

Drámai részletek egy bukaresti nagyszálló égésénél

Bukarest, december 28.

A Britania-szálló égése Bukarestben nagy kárt okozott. A tűz a szálló padlásszobáiban keletkezett, majd áterjedt az ötödik és hatodik emeletre is.

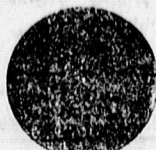
A szállóban főleg artisták és színészek laknak. Hubert Emil magyar karmester, aki már szerencsésen leérkezett a hatodik emeleten lévő lakásából, rémülten vette észre, hogy kisgyermekét a szállóban hagyta.

Felrohant az égő lépcsőn és szerencsésen sikerült a gyermekkel együtt megmenülnie. Mire azonban visszaérkezett az utcára, poggyászát, amelyben ruháin és mintegy 120,000 lei készpénzen kívül értékes mesterhegedűjét őrizte, ismeretlen tettesek ellopták.

A szálloda egyik szolgálója, akit szobájában álmában lepett meg a tűz, már nem tudott a lépcsőn menekülni, mert akkor már az ötödik emelet is

NYOMTATVÁNYT

olcsón és izlésesen készít:

lapunk nyomdája
József kir. herceg
utca 16. Tel. 2348

lángokban állott. Segélykiáltásaira a tűzoltók azonnal létrákat toltak az ablak felé, de csak a negyedik emeletig tudtak feljutni. Felszólították a szolgát, hogy ugorjék le, majd elkapták.

A szolga le is ugrott, de k'siklott a tűzoltók kezei közül és tovább zuhant. Közben megakadt a szomszéd épület csatornájában, ahonnan azután a tűzoltók lehozták. Mindössze könnyebb sérüléseket szenvedett.

A tüzet csak a reggeli órákban sikerült eloltani. A manzard, az ötödik és a hatodik emelet teljesen elpusztult. A kár mintegy ötmillió lei.

Negyven gyermek széngázmérgezést kapott egy tornaünnepélyen

Chemnitz, december 28.

Zschoppauból jelentik, hogy egy tornaünnepély közben negyven gyermek rosszul lett és elájult. A gyermekeket csak hosszas orvosi kezelés után lehetett magukhoz téríteni és szállók gondozásába adni. A vizsgálat megállapítása szerint a könnyen végzetessé váló baleseteket a rossz fűtés okozta, amelynek következményeképpen széngáz fejlődött.

Cigánylegények halálos kispárba

Miskolc, december 28.

Borsodreszt községben Lakatos Pál cigánylegény haragos viszonyban volt Mályi Nagy Bertalan legénnyel. Karácsony estéjén a két legény összeverekedett. Mályi Nagy Bertalan késsel védekezett. Lakatos azonban kicsavarta kezéből és szivenszúrta. Mályi Nagy Bertalan holtan esett össze.

Hajószerecsétlenség nyolc halottal

Londonból jelentik: Seaham-Harbour kikötő magasságában, Anglia keleti partvidékén súlyos hajószerecsétlenség történt, amely nyolc halálos áldozatot követelt. A Gateshead és Miranda angol gőzösök összeütköztek egymással a nagy ködben és a Gateshead olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy elsüllyedt, — mielőtt még a másik hajó legénysége kimenthette volna a süllyedőben lévő hajó egész legénységét. A Gateshead hajónak hét matróza és a kapitány maga is a tengerbe fulladt. A legénység öt tagját sikerült a Miranda matrózainak megmenteni.

HIRDETMEY

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó és álló vizek a'lati hullakkal való fertőzésének a megakadályozása tárgyában 228400-932. B. M. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint:

„A folyó és álló vizeknek a'lati hullák és hullarészekkel való beszennyezése az 1879:XL. tc. 124. §-ába ütköző kihágás”.

Ezzel kapcsolatban figyelemztetem a város lakosságát, hogy az 1888: VII. tc. 23. §-a értelmében minden állatbirtokos, vagy állatgondozó köteles az állatállományában előforduló elhullási eseteket az elsőfokú közigazgatási hatóságnak bejelenteni és az állati hulla megsemmisítése, az esetleges ragályos megbetegedések elterjesztésének a megakadályozása végett, esetről-esetre, a hatóság engedélyével csak a hatóság által kijelölt helyen történhetik.

Polgármester.

A társadalombiztosítás reformja

A rossz gazdasági viszonyok folytán a Társadalombiztosító Intézet bevételei annyira megcsappantak, hogy egyedül a betegbiztosítási ágazatnál 8 és fél millió pengő deficit állott elő, amelynek kiküszöböléséről sürgősen gondoskodni kellett. Evégből a belügyminiszter rendeletet dolgozott ki, amelyet a 33-as bizottság most fogadott el. A rendelet célja a legszigorubb takarékoság érvényesítésével a kiadásokat csökkenteni, a másik oldalon pedig a bevételek bizonyos növekedését előidézni. A szanálási terv előkészítésénél a kormány előtt az a főcél lebegett, hogy a keresetképtelen né vált tagokat megillető létszámcsökkentések és csakis a magasabb napibérosztályba tartozó munkások segélye szállíttassék le. Evégből a táppénzek és a terheségi, valamint gyermekágyi segélyek valamivel csökkentettek ugyan, de itt is akként, hogy a két legalacsonyabb napibérosztályba tartozó munkásoknál az eddigi segélyek érvényben tartatnak és csak a magasabb napibérosztályokban csökken a táppénz tíz százalékkal. Azt a rendelkezésre álló módosítást, hogy a segélyezési idő leszállíttassék, amire a törvény értelmében felhatalmazás van, a kormány nem kívánta alkalmazni, mert a keresetképtelen beteg munkások segélyezésének időtartamát szociális okokból nem akarta leszállítani. A belügyminiszter helyett a szegényebb néposztályokat kevésbé érintő megoldást kerestett és ezt abban találta meg, hogy a háztartási alkalmazottak után fizetendő járulékokat valamivel felemelve és viszont elváasztotta a háztartási alkalmazottak betegbiztosítását az ipari alkalmazottak biztosításától. Minthogy az ipari munkások létszáma folyton csökken, ellenben a háztartási alkalmazottak száma egyre emelkedik, minthogy továbbá azoknak a munkaadóknak, akik háztartási alkalmazottat tartanak, fizetőképessége mégis csak nagyobb, a háztartási alkalmazottak utáni járulékok emelése szociálisabb módja a bevételek fokozásának.

A belügyminiszter a rendelet tárgyalása során a szanálás legnagyobb előnyét abban jelölte meg, hogy a szolgáltatások, valamint az ügyviteli költségek apasztását a munkaadók további megterhelése nélkül oldja meg. Izen nehéz probléma volt az orvosi illetmények szabályozása, minthogy a kollektív szerződés lejárt és az autonómia az orvosokkal meg egyezni nem tudott. Az államhatalom kénytelen volt beavatkozni a betegségi biztosítás működésének fenntartása érdekében. A rendelet ugyan mérsékelten csökkenti az orvosi illetményeket, ez a csökkentés azonban csak annyira terjed, amennyit a taglétszám csökkenése és bevételek apadásának okvetlenül megkövetel. Az orvosi kar érdekében a belügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be az Orvosi Kamara felállításáról, amelyben az orvosok érdekei megfelelő védelmet találnak. A rendelet szerint azok az orvosok, akiknek több szerényebb díjazású állásuk van, még nem tekintendők álláshalmozóknak, hanem csak azok, akiknek nagyobb dotációjú több állásuk van és jövedelmük a tízezer pengőt is meghaladja.

A betegségi biztosítási ágazat szanálása után kerül sor a balesetbiztosítás újabb szabályozására és az orvosokat munkálatok már előrehaladott stádiumban vannak. A társadalombiztosítási intézmény szanálásával egy régen vajdó súlyos probléma nyert megoldást és az intézmény pénzügyi alanyozása most már arra képesíti a betegségi és balesetbiztosítást, hogy fontos szociális és nemzetpolitikai hivatását az érdekeltek megelégedésére teljesíthesse.

Schleicher kancellár hadat üzen a versaillesi békeparancsnak

Páris, december 28.
A „Temps“ berlini tudósítója olyan katonai tényezőkre hivatkozik, akik Schleicher birodalmi kancellár környezetéhez tartoznak, azt jelentik lapjának, hogy Németország már legközelebb rohamra készül a versaillesi békeszerződés területi rendelkezéseinek revíziója céljából. Abból a felőgésből indulnak ki, hogy ennek a problémának legnehezebb és legkényesebb részlete, a lengyel korridor dölga is megérett a hivatalos és nyilvános megvitatásra. Schleicher kancellár és ta-

nácsadói el vannak tökéve, hogy a békeszerződés revíziójának követelésével meglepetés elé állítják a genfi leszerelési konferenciát abban a pillanatban, mikor Franciaország utóg más állam is fel találja vetni a biztonság kérdését. A birodalmi kancellár nem állatja magát azzal a reménykedéssel, hogy a versaillesi szerződés területi rendelkezéseit már most sikerülni fog módosítani, de kedvezőnek tartja az alkalmat a terv megpendítésére, hogy tisztázódjanak a fogalmak.

Terményértékesítési célokra 300 millió frankot szavazott meg a francia kamara

Páris, december 28.
A kamara kedd éjszakai ülésében csaknem egyhangulag elfogadott egy törvényjavaslatot a francia gabonapiac támogatására. A törvényjavaslat szerint 300 millió frankos hitelt szavaznak meg az idei termés finanszírozására. Elhatározták, hogy állami gabonarakárokat állítanak fel és a mezőgazdaságnak juttatandó kedvezmények fedezetére 500 millió frankot fordítanak. Ez a támogatás óriási segítséget jelent a francia gazdáknak, akiknek helyzete amugyis lényegesen jobb, mint a magyar gazdáké. A fran-

cia gazda a búzájáért most is pengőben kifejezve 22 pengőt kap, tehát olyan árat, aminőt a magyar gazda még a bolettával sem tud elérni búzájáért. Természetesen a francia buza áránál nagy szerepe van annak is, hogy Franciaország búzából behozatala szorult és így mint bevételi ország jobb árat tud biztosítani termelő részére. A francia gazdák azonban a mostani búzárral nincsenek megelégedve és legalább 30 pengős búzárat követelnek, amelyhez az most megszavazott hitel alapján valószínűen hozzá is jutnak.

**„ANGOL“-BAN
SZILVESZTER-ESTÉLY
SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR
ASZTALRENDELÉS FŐPINCERNÉL**

Uj munkarendszert vezetnek be az inségakciónál

(A Debrecen' Ujság tudósítójától.)
Debrecen város inségakció bizottsága dr. Vásáry István polgármester elnöklete alatt szerdán délután ülést tartott, amelyen több fontos ügyet tárgyalt. A műszaki osztály javaslatot tett, hogy a munkanapok számát szállítsák le, mert így több embert lehetne foglalkoztatni. Török Gábor és Holló János külöpiéle panaszokat terjesztettek elő, amelyekre vonatkozólag Vásáry István, polgármester kifejtette, hogy az esetleges panaszokkal soha nem szükséges megvárni az inségakció bizottság ülését. A bizottsági tagok, ha gyors intézkedésre van szükség, forduljanak a munkaközvetítő hivatalhoz, vagy ő hozzá, aki telefonon is szívesen áll rendelkezésre ilyen esetekben.

Török Gábor előadta ezután, hogy az akkordmunka rendszere nem vált be. Vannak egyes emberek, különösen hivatásos kábikusok, akik éjjel-nappal is hajlandók dolgozni 30-40 pengőért hetenként, ugyanakkor más munkások egy héten négy pengőt sem tudnak megkeresni. Azt kívánta, hogy szüntessék meg az akkord munkát és térjenek vissza a nanszámber fizet-

tés rendszerére.
Vásáry István polgármester kijelentette, hogy nem a munkanapok számát, hanem a munkamennyiséget kell kontingentálni. Ne azt mondják ki, hogy 3 vagy 6 napot kell dolgozni, hanem olyan mennyiséű munkát kell adni minden embernek, hogy ez a napi 2 pengőt meg tudja keresni. Amint ezt valaki megkapta, időn helyére a másik ember.

Török Gábor azt javasolta, hogy amint ezt valaki megkereste, ne engedjék tovább dolgozni.

Vásáry István polgármester ismét azt hangsúlyozta, hogy a munkamennyiséget kell megszabni. Ezzel szemben Török Gábor azt hangsúlyozta, hogy a végzendő munkák is különbözők, mert egyik helyen kevesebb a föld, a másikon hamokos a talaj.

Vásáry István kijelentette, hogy a létminimumot lehetőleg mindenkinek meg kell adni. A jelenlegi munkáslétszámot fel fogjuk emelni, hogy mindenki sorra kerüljön a munkán. Ha ez nem sikerül, akkor a munkamennyiséget kontingentáljuk, hogy mindenkinek jusson a keresetből.

A bizottság végül is úgy határozott, hogy a munkáslétszámot fel emeli, lehetővé teszi több munkás foglalkoztatását az által is, hogy elegendő talcskát és pallót szerez be. A munkások nem napok, hanem munkamennyiség szerint fognak foglalkozást kapni. Lukács Jenő és Török Gábor a munkabérek ügyét hetenként ellenőrzik és az esetleges revízióra minden héten javaslatot tesznek.

Eröss Sándor javaslatára kimondták még azt is, hogy a rendőrségtől átvett ócskaruhákat közelében szétosztják a munkanélküliek között.

A TESz küldöttsége a miniszterelnök előtt

Budapest, december 28.
Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök szerdán este érkezett haza Királyszállásról, ahol a karácsonyi ünnepeket töltötte. A miniszterelnök holnap veszi át hivatala vezetését és holnap este fogadja a TESz küldöttségét. A TESz abból az alkalomból üdvözli a miniszterelnököt, hogy tíz éve áll a TESz élén. A miniszterelnök a küldöttség tagjait lakásán teán látja vendégül.

A francia szenátus hozzájárult az osztrák kölcsönhöz

Páris, december 28.
A szenátus külügyi bizottsága ma délután letárgyalta az osztrák kölcsönre vonatkozó javaslatot. A bizottság bizonyos politikai és diplomáciai fenntartásokkal hozzájárult a javaslatához. A vitában felszólaló szenátorok szükségesnek mondták, hogy pontosan megismerjék Németország gazdaságpolitikai fel-fogását Németország és Ausztria összehasonlításának kérdésében.

Rendelet a gazdasági munkáviszonyban felmerül perokról

Budapest, december 28.
A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a gazdasági munkáviszonyban felmerülő ügyekben január 1-től kezdve az 1923. évi 23. törvénycikkkel szabályozott eljárás során az eljárásra illetékes hatóság személy mind az első, mind a másodfoku hatóságoknál ülnökök közreműködése nélkül tárgyal és határoz. Ezt a rendeletet életbe léptetésekor folyamatosan levő ügyeknél is alkalmazták.

Vasuti szerencsétlenség Spanyolországban öt halottal

Madrid, december 28.
Cordoba mellett súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Egy alagútban kisiklott egy tehervonat 32 kocsija. A romokból öt halott és hat súlyos sebesült került elő. A vasuti szerencsétlenségek Spanyolországban az utóbbi napokban egymást érik. Így a madrid-barcelonai gyorsvonat két nap egymásután kisiklott. San Sebastiannál pedig egy mozdony ugrott ki a sínekről. Az utóbbi balesetek nem követeltek emberáldozatot.

Kertész Dániel hírlapíró, a keresztény diákmozgalom edinburghi világkonferenciáján

Az angol keresztény diákmozgalom (British Student Christian Movement) négyvenkénti világkonferenciáját 1933 január 3-8-ig Edinburghban rendezték meg, amit 9-11-ig titkári konferencia követ. A Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség két hivatalos kiküldöttet küld a konferenciára, amelynek több, mint ezer résztvevője lesz. A magyar diákok egyik kiküldöttje Kertész Dániel hírlapíró, a Keresztény Diákszövetség volt országos titkára, a Diákvilág volt szerkesztője, aki szerdán este indult utnak. A konferencia a világnézeti és gazdasági kérdések összefüggésével foglalkozik világhírű előadók előadásában és vitáiban. Kertész Dániel angol utját közgazdasági tanulmányok szerzésével bővíti ki.

Ismét összeülnek a kisantant vezérkari főnökei

Róma, december 28.
Giornale d'Italia tudósítója jelentéssel Belgrádból, hogy ottani politikai körökben a kisantantállamok vezérkari főnökeinek újabb konferenciájáról beszélnek, amely állítólag január 12-én lesz Belgrádban. Ennek a tanácskozásnak célja egyrészt a legutóbbi összeülvetelés még nem egészen tisztázott közös katonai program végleges megfogalmazása, másrészt a már létrejött megbeszéléseknek ama határozatok kacsán való kivégzése, amelyek a kisantant külügyminisztereinek legutóbb Belgrádban tartott rendkívüli tanácskozásán jöttek létre. Az újabb katonai konferencia híre nagy felhajtást keltett.

Újévre emelkedik a font

London, december 28.
A Financial News szerint a font-sterling külföldi árfolyama a hét folyamán még ingadozni fog. A jövő év kezdete erős fontvásárlási hullámot hoz, de az annak folyamán kialakuló árfolyam nem lesz szilárd és előreláthatóan nem emelkedik jelentékenyen a mai árfolyamszínvonal fölé, mert az angol hatóságok elsősorban külföldi devizakészleteiket akarják kiegészíteni tekintet nélkül arra, hogy a hazamennviségű dollár- és francia frankvásárlás megkádálvozza a font ár folyamánának emelkedését.

Bombaraktárakat lepeztek le Barcelonában

Barcelona, december 28.
Tegnap több gyárban bombarobbanás történt, aminek következtében a rendőrség széleskörű nyomozást indított és meglepő eredményre jutott. A tömeges házkutatások során merőzet szétvározó anarchista szervezetet sikerült leleplezni, amely nagyszámú merényletek végrehajtására készült. A házkutatások alkalmával számos súlyosan terhelő iratot foglaltak le, továbbá felfedeztek két titkos bombaraktárt is, amelyeknek egyikében hatvan, másikában pedig huszonhét bombát találtak. A merényletekre készülő anarchista szervezet tíz vezető tagját sikerült eddig elfogni, cinkostársaik után tovább folvik a nyomozás.

Ma félárrelőadás: a Vigszínházban

KIKI

Vidám operett a nagyszerű Anny Ondrával

az Apollóban

Tom Mix hangos filmje

Banditák réme

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9 órakor. Előadások kezdete 4-6-8 órakor.

„DEBRECENI UJSÁG“	„DEBRECENI UJSÁG“
SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére	SZELVÉNY FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére
a Vigszínház vagy Apolló december 29-iki harmely előadására	a Vigszínház vagy Apolló december 29-iki harmely előadására

Statisztikát kell készíteni a városnál még a tollhegyek és radirgumik beszerzéséről is

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A kereskedelmi miniszter már régebben elrendelte, hogy a város által eszközölt legapróbb beszerzésekről is kimutatást kell készíteni és azt fel kell terjeszteni a miniszteriumhoz. A város kérte a minisztert, hogy a kimutatás elkészítésétől tekintsen el, mert az igen sok munkát ad az egyes hivataloknak, azonban a miniszter most értesítette a várost, hogy a kérelmet nem teljesíti.
A polgármester ilyenformán most elrendelte, hogy az ügyosztályok, vállalatok a legapróbb beszerzéseket is

foglalják kimutatásba. Még a radirgumiról és a tollhegyről is statisztikát kell készíteni, mely is szóval arról, hogy a szegényházhoz szükséges bors beszerzésére minisztertanácsi engedélyt kell kérni, mert ez a cikk külföldi áru. Legutóbb a miniszterium még azt is kifogásolta, hogy a városi zenekola Lipésében nyomtatott kottákat szerzett be. Külön kellett felvilágosítani a miniszteriumi referenst, hogy azért kellett a német kottát vásárolni, mert a szükséges zenedarab kottája magyar földön még nem jelent meg nyomtatásban.

Javitó intézetbe utalta a debreceni törvényszék a kirakafosztogató gyermek tolvajbanda 13 éves vezérét

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Augusztus és szeptember hónapokban veszedelmes kirakafosztogatóbanda működött Debrecenben. A rendőrséghez naponta érkezett feljelentés ismeretlen tettesek ellen, akik fényes nappal kinyitották a kirakatok és onnan az értékes árukat el-emelték, majd — mint később kiderült — kórcsolyakulccsal visszazárták a kirakatot és nyom nélkül eltűntek. Az első károsult Kántor Ernő és társa volt, akinek a Piac-utcai üzletének kirakátát nyitották fel egy délelőtti betörők és nagymennyiségű játéktárgyat loptak el. Másnap este üzletzárás előtt a vitéz Vértess Bélauc Piac-utcai trafikjának kirakátát nyitották fel kórcsolyakulccsal és a kirakathól sok öngyujtót és más dohányneműt vittek el. Itt történt, hogy egy suhanc meglátta a manipulációt és követelte,

hogy adjanak neki is legalább egy öngyujtót, különben elárulja őket. Erre a „vezér“ ismét kinyitotta a kirakatot és kiloptott egy öngyujtót, amelyet átadott a suhancnak, aki meglepetten elfávozott.

Végül is sikerült ártalmatlanná tenni a bandát s a rendőrségben kiderült, hogy mindegyik tagja a tiztagu betörőtársaságnak fiatalok. A leg-többje állásnélküli inas, a többi pedig csavargó, akik lopásból tartották fenn magukat. A tegnapi tárgyaláson a tiztagu banda tagadott és mindegyik a másikra akarta rákénni a bünt. Végül is teljes beismerésben voltak és a törvényszék a tizenhárom éves vezért javító intézetbe utalta, a többi pedig, akik között klenc évesek is voltak, dorgásra, illetőleg fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet természetesen jogerős.

Az idegrohamában dühöngő elmebeteg nő sérülése miatt bapereiték az ápolónőt

A törvényszék felmentette a megvádolt nőt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Különös érdekességű bűnügyet tárgyalta tegnap a debreceni törvényszék a dr. Jeney Sándor elnöke alatt működő büntető-tanács. A vádlott öz. Szász Antalné debreceni ideg és elmeclínika ápolónő volt, aki ellen hivatalos hatalommal való visszaélés címen emelt vádat a királyi ügyészség. Az ügy előzményei a kö-

vetkezők:

Szathmári Ilona debreceni fiatal leányt súlyos idegbajjal bevitték az idegklinikára, ahol gyakran jöttek rá rohamok és ilyenkor valóságos dühöngött. Tavasszal történt, hogy egy ilyen idegrohamában megtámadta a vele egy szobában levő Markovics Sára ápolót és dulakodtak. Özvegy Szászné szét akarta választani őket,

mire Szathmári Ilona nekitámadt és most már az ápoló és az ápolónő között keletkezett küzdelem. A dulakodás hevében Szathmári Ilona megsértette a fejét, de a sérülés nyolc nap alatt teljesen begyógyult.

Szathmári Ilona, illetőleg egyik hozzátartozója feljelentést tett özvegy Szászné ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt s az ügy tegnapi főtárgyalásán a vádlott ápolónő tagadta, hogy szándékosan megsértette volna az ápoló fejét. Az egyik ápolónő tanuvallomásában azt adta elő, hogy a vádlott a dulakodás közben kulcsot vett elő és azzal ütött Szathmári Ilona fejére. Ezt a vallomást azonban a kihallgatott többi tanuk megcáfolták. Végül Szászné még azt is előadta, hogy annyira dühöngött Szathmári Ilona, hogy kénytelen volt férfi ápolókat hívni, akik nagynehezen megfékezték az idegrohama miatt valóságos öriónzó nőt.

Végül is a törvényszék özvegy Szász Antalnét felmentette az ellene emelt vád alól bizonyítékok hiányában. A felmentő ítélet ellen a királyi ügyész felebbezést jelentett be az ítéletátlához.

Szerbia és Oláhország fizet az A-alapba

Belgrád, december 28.

A Tempsnak a keleti jóvátételekről szóló egyik közleményével kapcsolatban a Politika kijelenti, hogy Jugoszlávia és Románia január 1-én esedékes 500-500.000 koronás annuitását befizeti az A-alapba. A két államnak ezzel az a célja, hogy az alap és a keleti jóvátételei egész fizetési mechanizmusának veszélyeztetéséért minden felelősséget elhárítson magáról.

Oroszlánszelídítés 1500 méter magasságban

London, december 28.

Az angol birodalmi légitörvények vállalat a londoni Mills cirkusz számára vadállatokat, két oroszlánt és két pumát, renülőgépen szállított Ostendéből Crydonba. Midőn a gép 1500 méter magasságban a La Manche-csatorna fölött repült, az oroszlánok összemarakodtak és az erős mozgás veszedelmesen megingatta a gépet. Az idomító bement a ketreche és nagynehezen sikerült neki az oroszlánokat szétválasztania, mialatt a pilóta az utolsó percben helyreállította a gép stabilitását. A szokatlan utasok teljes rendben szálltak földre Crydonban.

Ezen hely a Bristol Szállója Budapest részére van fentartva. Figyeljék az itt megjelenő további hirdetéseket!

A város sürgősen ötvenezer pengőt kér a belügyminisztertől az inségmunkákra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az inségakció kezdetén a belügyminiszter kiltatásba helyezte, hogy Debrecen városnak 90.000 pengőt utalja az inségmunkákra. Ebből az összegből 40.000 pengőt már fel is vett a város, azonban a második részletet még mindig nem kapta meg. Ezért a szerdai tanácsi értekezleten elhatá-

rozták, hogy azonnal felterjesztést intézzenek a miniszteriumhoz és kérjék a hiányzó 50.000 pengő azonnali kiutalását. Erre azért van sürgős szükség, mert az inségadó rendkívül lassan folyik be és félni kell attól, hogy pénz hiányában az inségmunkák megakadnak.

A Csapó-utcai piacon nem enged árusbódékat építeni a város

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A vásári kiskereskedők és piaci árusok ipartársulata beadvánnyal fordult a polgármesterhez és többrendbeli kérést terjesztett elő. Elsősorban kérte, hogy a város engedje meg a piaci árusoknak, hogy a Csapó-utcai piacon bódékat építhessenek, mert nyáron a nagy melegben, télen a hideg időkben rendkívül kellemes a szabadban való árusítás. A város erre a kérelemre azt válaszolta, hogy nem hajlandó még egyszer feltámasztani a megszüntetett „péresi” sort és nem ad engedélyt állandó bódék építésére. Legfeljebb arról lehet szó,

hogy bemutatandó tervek alapján megengedik oly bódék építését, amelyeket naponta szét kell szedni és az árusítás befejezte után el kell szállítani.

Nem teljesítik a piaci árusok arra irányuló kérését sem, hogy ugyanott árusíthassanak a viszont eladók, ahol a termelők. A viszonteladói helyzetet csak annyiban hajlandó könnyíteni a város, hogy a Csapó-utcai piacrészt, ahol a kövezet rendkívül rossz és hepehupás, közelesem kijavíttatja és ezen a helyen sima burkolatot készíttet.

A bodai szegények karácsonya

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld által megadott gyűjtésből és egyéb adományokból befolyó ajándékok kiosztása az ünnep szombatján és első napján történt meg Bodán ünneplés keretében. A Debreceni Ujság által közvetített adományokon kívül kiosztásra kerültek még a Sesztina Jenőné, Jankó Anórásné közvetlenül küldött, valamint a hajdúböszörményi MANSz és a Leányszövegység nagyobb mennyiségű élelmiszert és ruha küldeményei is. Az élelmiszereket szombaton a ruhaneműket vasárnap kapták meg a reászorulók.

Istenítisztelet után felsorakoztak a szülők és gyermekek, kikhez Tarnóczy Jolán polg. isk. tanár, hajdúböszörményi MANSz elnök intézett magasszárnyalású beszédet. Utána Bakóczy Endre leköszelnek és Szabó Károly tanító közreműködésével megkezdődött az ajándékok kiosztása. Az egész segélyezési akció végső eredménye a következő:

butorokat kapott 1 család, nagyobb élelmiszert csomagot 14 család, kalácsot 29 gyermek, nagyobb ruhacsomagot 24, kisebb ruhacsomagot 27 szappant 27 család.

Külön elismerés és hála illeti dr. Szálkay Antal polgármestert, ki gyors elhatározással még ünnep szombatján pénzügyi osztalattal ki a legszegényebb és legnépesebb családok között s ilyenformán a Debreceni Ujság olvasói által küldött 8 P-vel együtt 15 család részeseit 2—12 P segélyben. Végül a legnagyobb köszönettel kell megemlékezni a Földes Elek ev. tanító Józsiú tanítványairól, akik évek óta minden karácsonykor megemlékeznek bodai kis társaikról s ezidén is csaknem egész évre való irkával, írószereivel lentek meg őket. Mindent összevéve: a nemesszívű adakozók igazán boldog karácsonyt varázsoltak a legszomorubb hátlékokba. Illesse őket ezúton is kö.

Megsürgeti a város a normálstátus jóváhagyását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A kormány intézkedésére a város is több nyugdíjazást eszközölt, azonban a megüresedett állásokat nem tudta betölteni, mert a normálstátusról alkotott városi határozat már évek óta elintézetlenül hever a miniszteriumban. Mindaddig, amíg ezt a határozatot jóvá nem hagyják, a városnak külön miniszteri engedélyt

kell kérni a legapróbb irnok állás betöltésére is.

Épp ezért most a polgármester újabb felirathal sürgeti meg a határozat jóváhagyását s egyben rámutat arra, hogy ha a nyugdíjazás folytán megüresedett állásokat nem lehet idejére betölteni, akkor az adminisztráció zavartalan vitelért nem vállalhatja a felelősséget.

Öngyilkos akart lenni egy debreceni leány, mert megsértette a barátnője

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az utóbbi években egyre-másra ismeretlenségbe az olyan öngyilkosságok, amelyeknek a „hősei” egészen jelentéktelen dolgok miatt akarnak megválni életüktől. Csak a diáköngyilkosságok könnyelműségével hasonlítható össze Andirkó Irén tizennyolc éves debreceni leány öngyilkossági kísérlete. Tegnap délelőtt a Hatvan és Reáliskola utcák sarkán, amikor a villamoskocsi éppen elrobogott, An-

dirkó Irén hirtelen elugrott a Reáliskola utcából és a kocsi elé vetette magát. Szerencsére a kocsivezető az utolsó percben lefékezett és így a leány, akit a mentők a sebészeti klinikára szállítottak be, súlyos sérüléseket nem szenvedett.

Andirkó Irén kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy egyik barátnője megsértette és ezért akart az élettől megválni. Állapota nem életveszélyes.

Megfellebbezték a szegénytemetések vállalatbaadását

A temetkezési vállalatok is kartelben vannak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A város legutóbb versenytirgylást hirdetett a szegénytemetésekre és a pályázat során mindössze egy ajánlat érkezett be. Az ajánlattevőnek 1933-ra vállalatba is adták a szegénytemetéseket. Most a közgyűlés határozata ellen a Dankó cég felebbezést adott be, amelyben előadja, hogy a debreceni temetkezési vállalkozók meggyeztek egymás között, hogy a szegénytemetésekre nem tesznek ajánlatot. Mintán egy vállalkozó ezt a megállapodást meg-

szegte, kéri, hogy a vállalatbaadást a város semmisítse meg.

A város vezetősége a felebbezést felterjesztette a belügyminiszterhez, azonban rámutat arra, hogy a beadványból kitétnőleg is a debreceni temetkezési vállalkozók között kartel áll fent. Ezzel kapcsolatban kéri a belügyminisztert, hogy a temetkezési ipar gyakorlásáról szóló szabályrendeletet hagyja jóvá, mert az módot ad a városnak arra, hogy ilyen esetekben megvithassa a községit temetkezési szemet.

Schweinfurtti zölddel megmérgezte magát egy debreceni leány, akit az édesapja megdorgált

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Szokatlan módon akart tegnap éjszaka egy fiatal debreceni leány megválni az élettől. Az öngyilkosjelölt Nagyházi Rózsika 16 éves, Pacsirta-utca 45. szám alatt lakó leány, akinek szülei az elmúlt este arra lettek figyelmeztetve, hogy a leány szobáiból halálhőrgés halalszik. Rosszat sejtve, benyitottak a szobába és legnagyobb rémületükre a leány száijából zöldszinű hab tájtékozott elő s mellette egy pohárban zöldes folyadék volt.

A megrémült szülők azonnal értesítették a mentőket, akik csakhamar megérkeztek és első segélynyújtásban részesítették a leányt. A mentőorvos megállapította, hogy Nagyházi Rózsika nagymennyiségű schweinfurtti zöldet ivott. Szerencsére a mérgezés nem volt súlyos és így az öngyilkosjelölt leányt nem is kellett a kórházba szállítani. Mint értesülünk, a leány „életunt-ságá”-nak az volt az oka, hogy édesapja megdorgálta s emiatt akart megválni az élettől.

Mért fizessünk dupla üzletbért,
a mai nehéz világban?

Beszüntettük főüzletünket,
kisebb lesz a rezsink tehát
még olcsóbban adhatjuk az árut!

December 24-én bezárjuk főüzletünket az

ALFÖLDI RUHAKÖZPONTOT
Piac-utca 51. szám alatt

Hatalmas főüzletünkben olyan
dus raktárt halmoztunk fel
és olyan meglepő olcsón árusítunk,
hogy nálunk mindenki talál kevése szerinti

férfi, fiu és gyermek ruhákat

Grünfeld Adolf
és **Tsa.** Piac-utca 37.
(Kistemplom mellett)

Hírek

1932. december 29. (Csütörtök.)
 Prot.: Dávid. — Kath.: Tamás.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 26.
 „Beménység” Dr. Gödény Sándor,
 Csapó-u. 22. Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér, „Csokonai”
 Mester-u. 45. „Mátyás király” Nyilastelep, Márton Kólmán-u. 1.

IDŐJÓSLÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelelni december 28-án:

Észkeurópában erős viharok vannak és ködös esők esnek, a lecsapódások pedig nagyrészt délnégyre terjednek és a Kárpátokon kívüli területeken már ma reggel több helyen volt kisebb eső. A ködös, mérsékeltlen hideg borult idő minden valószínűség szerint most már egy-két napon belül Középeurópában véget fog érni. Tízszázalékosan az időjárás változatlanná úgy a felhőzet, mint a hőmérsékleti viszonyok tekintetében. Csapadékok nem esnek.

Prognózis: Csütörtökre még változásra kilátás nincs, feltétlenül lecsapódás (szitálás) lehetséges.

A főispán távolléte miatt elmaradnak az újvívi üdvözlések. Báró Vav László főispán a következő napokban s így újévkor is, más irányú elfoglaltsága miatt családijával együtt távol lesz a váró. Emiatt a főispánnal szokásos újvívi üdvözlések is elmaradnak.

Vitéz Vass Elekét miniszteri osztálytanácsossá nevezték ki. Vitéz Vass Elek, aki annakidején a honvédelmi minisztériumban volt vitéz Gombos Gyula honvédelmi miniszter titkára és akit tudvalevőleg Gombos Gyula miniszterelnökké történt kinevezésekor magával vitt a miniszterelnökségre, ahol szintén mint titkár működött, miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki a Kormányzó. Ez a magas elbírálás a legteljesebb elismerése annak az eredményes munkának, amelyet vitéz Vass Elek, egy a honvédelmi minisztériumban, mint most a miniszterelnökségen teljes megelégedésre töltött be. A kinevezés országosra teljes megelégedést keltett, különösen pedig Debrecenben, ahol vitéz Vass Eleknek sok tisztára van, miután ő a hármas honvédeknek volt vitéz tisztja a világháború alatt.

A Magyar Ujságíró Egyesület debreceni osztálya csütörtökre délután fél 4 órakor választmányi ülést tart az Ujságíró Klubban.

A KIE önképzőkörre ma este fog megakadni. Felkérem a KIE tagjait, hogy a ma este alakuló gyűlésen jelenjenek meg. Főtitkár.

A Károlkai Népszövetség Szilvesztere. A Katholikus Népszövetség helybéli csoportja Szilveszter estét rendez a Katholikus Otthon összes helyiségeiben, ahol családias összejövetel keretében szórakoztató műsor és a csoport ifjúsági zenekarának muzsikája mellett kellemes estét kíván szervezni tagjainak. A rendezőség ezúton kívánja a tagok figyelmét felhívni erre a szilveszteri mulatságra.

Italmat és oklevelet kaptak az érdekes debreceni vákácsonok. A polgármester már régebben elhatározta, hogy az érdekes erdőtelepítők részére, akik példaadó munkát végeztek a telepítés terén. Veress Géza tanácsnok előterjesztésére a kitüntetett vákácsonok elismerő oklevelet és pénzjutalmat kaptak. Legközelebb ilyenformán 230 pengőt és több oklevelet fogunk kiosztani a vákácsonok között.

Siessen tejmalac szükségletét beszerezni

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy az idén is, mint az előző években sikerült uradalmi tejmalacokat beszerezni. Előjegyzéseket egész nap elfogadok.

Horváth Gábor
 hentesárugyára, Kossuth-u. 13.

A szovjet csereüzletet kezdett a kanadai farmerekkel

London, december 28.

A kanadai farmerek szervezete megállapodást kötött Szovjet-Orosz országgal, amelynek alapján 10.000 tonna állati bőrt és 100.000 darab szarvasmarhát küld cserébe antracit-szénért és petróleumért. A szovjetkormány olyan árakat szabott meg, amelyek kétszerezést teszik a világszertei áraknak. A megegyezés csak akkor léphet érvénybe, ha a kanadai kormány hozzájárul, amire csak néhány nap múlva lesz kilátás, mert Bennet kanadai minisz-

terelnök Európában van. Annál a nagy feszültségnél fogva, amely Szovjet-Oroszország és a kanadai kormány között van, a farmerek szövetségének nagy küzdelmébe fog kerülni, hogy a megegyezés idővágását kicsikarja a kormánytól. Ha Kanada farmeri felhatalmazást kapnak erre az árucserére az a gyakorlatban azt jelenti, hogy Kanada felfüggeszti az árukviteli tilalmat Szovjet-Oroszországgal szemben.

A Népjelölti Hivatal felhívása. A Népjelölti Hivatal a társadalmi inszpekció részére eddig felajánlott terméshelyi adományokért a legközelebbi napokban a következő rend szerint fog érte küldeni. December 29-én Szt. Anna, Gázgyár, Bégány, 30-án Ghilányi, Csónak, Uszó, 31-én Vigkedvő Mihály és Eötvös utcára.

A pénzügyi tisztviselők kuglító és sportegyesületének vezetősége 31-én este 9 órai kezdettel szilveszterest rendez, melyre a tagokat azok családját és vendégét tisztelettel meghívja. A részvételt kérik az egyesület helyiségében bejelenteni. Ételekről és italokról gondoskodás történik. Egyben értesíti a vezetőség a tagokat és azok ismerőseit, hogy az egyesület helyiségében január 1-től mérsékelt áron izletes ebéd és vacsora kapható, esetleg kihordásra is.

Kérelem a késmárki ág. hitv. ev. kerületi — most ev. realgimnázium — összes volt tanítványaihoz. A késmárki ág. hitv. ev. kerületi liceum — most ev. realgimnázium — pártfogósága az 1932—33. tanév végével az intézet 400-éves fennállását akarja megünnepeelni és ez alkalommal emlékkönyvet kíván kiadni, melynek tartalmát a volt tanulók által írt és bekért emléksorok képeznek, amelyek az iskoláelethől vett régi emlékek, események, nevezetességekről szólnak és a város és annak polzáraihoz, vagy az iskola, osztálytársak, tanárokhoz stb. fűződnek. Ezen emléksorok magyar, német vagy szlovák nyelven, prózában vagy versben írhatók, lehetőleg rövidke legyenek és 1932. december hó végéig Bruckner Károly liceumi igazgató Késmárk—Késmárk címére küldendők be. Ezzel már most is szeretettel meghívjuk intézetünk összes volt tanítványait a jubileumi ünnepen való megjelölésre, amelynek időpontját és programját kellő időben közölni fogjuk velük. Meleg üdvözléssel a viszontlátás reményében a liceumi pártfogóság nevében az ünnepi bizottság.

Nem szabad elfeledni a numerus clausus, mert a keresztény diákok kizsárolnának az egyetemről és akkor bezárhatná a diákhadsereg egyetlen orosz bevásárlási forrását, az 50 éves KULCSÁR-é.

Meghülésnél, náthalásnál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvosok véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN ÓZDI SZÉN FOGALOM ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyen ózdi szénét olcsón a Népszövetségi Hitelesítőközpontnál Szent Anna-u. 10. T.: 31-32. és 32-31. Rendelhető a dohányboltoknál is.

Elkészül Debrecen város tanyái térképe. Debrecen város szerződést kötött Herczeg Tibor mérnökkel, aki a szerződés értelmében 1400 pengőért el fogja készíteni a város tanyái térképét, amely az első ilyen pontos és részletes kartográfiai lesz. A térkép készítése már meg is kezdődött és az erdősegekről felvett térkép teljesen készen áll.

Szilveszter-est az Iparoskörben. A debreceni Iparoskör, Iparos dalegyület, Cinesz dalegyület és az Iparos ifjúság önképzőköre december 31-én, családias jellegű műsorral Szilveszter-estét tart saját helyiségében, Simonffy utca 1-cs., II. emelet, amelyre mind a négy egyesület tagjait s azok kedves családtagjait tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptidő nincs. Szórakozásról és kitünő műsorról a rendezőség gondoskodik.

Modern kozmetikában feltűnő olcsó árérték arányú legelőkeltebb kezelést adom. Kiss Böske, Piac 44.

Újévi olcsóságok végett látogassa meg Bíró Árpád divattáru üzletét Szent Anna 5.

Urthölgyek legnagyobb választékából leolcsóbban vásárolhatnak kézimunkadolgokat Szilágyi-nál Függönyöket, terítőket, szőnyegeket részletfizetésre készit.

Vaitay Margit táncintézetében a növendékek részére szilveszter estét rendez, melyre meghívók igényelhetők Kossuth-utca 11. Kezdeté este 8-tól reggel 5 óráig.

Öt és két évi fegyházra ítélték két rabló suhancot

Pécs, december 28.
 Ma tárgyalta a pécsi törvényszék Hegyi Károly és Demeter István munkanélküli suhancok bűnjövéit, akik november 1-én feltartóztatták a hazafelé menő Gerencsér Imre lakatosmestert és detektíveknek adva ki magukat, felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre. Gerencsér vonakodott a rendőrségre menni, mire a két suhanc leröptette és a nála levő 53 pengőért tartalmazó pénztárcáját elrabolták. A rablás után korcsmába mentek és ott két katona zsebéből kilopták az evészsoldot. A bíróság Hegyi Károlyt 5 évi fegyházra, Demeter Istvánt pedig 2 évi fegyházra ítélte.

A budapesti rádió csütörtöki műsora:

9.15: Gramofonhangverseny. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Vízilás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Eugen Stepat orosz halálaika zenekara. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos idő, időjárás, vízilás. — 2.45: Hírek, élelmiszer, és piaci árak, ir-folyamok. — 4: Révész Béla: Mentők a falvakban, városokban. — 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. — 5: Földművelésügyi minisztérium előadása: Prack László dr. „Az üzemi költségek helyes beosztása és csökkentése a mezőgazdaságban”. — 5.30: Kóc, Gyula és cigányzenekara. — 6.45: Az Egyetértés Munkásdalkör és a Budapesti Általános Munkásdalkörlet hangversenye. — 7.25: Opera előadás ismertetése. — 7.30: „Sába királynője”. — II. felvonás után: Pontos idő, hírek, ügétörédmények. — Előadás után: Időjárás. — Mair: Jan et Patrik Hoffmann jazz-zenekara.

SPORT

A KLASZ rendkívüli közgyűlése

A Keletmagyarországi Labdarúgó Alsószövetség csütörtökre este fél nyolc órakor a KLASZ hivatalos helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyen arról fognak dönteni, hogy hány csapat kerüljön az első osztályba és az első osztály mostani tagjai közül hány kerüljön a második osztályba, más részt kik legyenek a második osztály tagjai. Az elnökség javaslata szerint az első osztályba a KSE és a NYTSE kerülne, míg a második osztályba a Nyirbátori Sport Egyesület és a DVSE.

Kévs pénzért nagy értékű ajándéktárgyak: fényképezőgépek, fotófilmek, fényképfelvételek, fényképnégytások, fénykép albumok, sláger gramofonlemezek, házi muzik kedvező részletre is Berzsekinél: Ferenc József-ut 38., az udvarban.

Kalapács leolcsóbban beszerezhetők m. Nagy Mihálynál, Piac 37. Kistemplom mellett.

Kiadó üzlethelyiség

(volt hentesüzlet)

Csapó-utca 10. sz.

Értekezni a háztulajdonossal az udvari lakásban.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

December 29., csütörtök este 8 óra-
kor: **Ezerjő.** (A. bérlet.)

Megnyílt a világ legnagyobb színháza

London, december 28.
Nagy pompával nyitották meg
tegnap este a világ legnagyobb
színházát, a Rockefeller-féle ne-
w-yorki rádióváros 6200 üléses va-
rietészinpadát. A megnyitó-előadá-
son 500 artista, 100 tagu zenekar és
ugyanakkora ének- és balletkar lé-
pett fel. Holnap nyitják meg a szin-
ház mellett az új 4000 üléses mozgó-
színházat, néhány hónap múlva be-
dig befjezik a hetvenhétémeletes
új rádiópalotát. Ez a 250 millió dol-
lár költséggel épülő felhőkarcoló-
város lesz az Egyesült Államok
szórakozó központja, amelyet rádió
és televíziós-be rendezés köt majd
össze az összes amerikai otthonok-
kal.

A színházi iroda jelentése:

Ma, csütörtökön délután zónahelyárakkal
a legkacagatóbb operett kerül utoljára
színpadra a „Nyitott ablak”. Siessen jegyét
biztosítani erre az előadásra. Legdrágább
földszinti hely 80 fillér.

Estenként az „Ezerjő” kerül színpadra a
színházban ma kivételesen A) bérletben,
tehát az A) bérlet ne feledkezzenek el ar-
ról, hogy ma, csütörtök este bérletjük van
a színházban.

Az „Ezerjő”-ról reklámot nem lehet írni,
mert az maga oly tökéletes, oly nagyszerű,
oly kedves és amellet annyira mulattató és
neveltető operettrevü, ami páriát ritkítja.

Timár Ila a primadonna szerepben talán
felelmesülte eddigi sikereit és Káldor Boriska,
ez a világhírű táncosnő teljesen új számok-
kal lép meg a közönséget.

Amikor leírjuk azt, hogy a vezető komi-
kus szerepek Kormos Ferenc, Zilahy Pál és
Károly Vilmosnak a kezében vannak, ezzel
eleget tettünk mindennek, amely méltán
avatja ezt az operett-sikeret olyaná, hogy
a közönség állandó és zsúfolt házak mellett
nézi végig.

Természetesen a debreceni előkelő keres-
kedők által felajánlott ajándékok minden
előadásra kiosztásra kerülnek és ezáltal is
még külön örömet szereznek a debreceni
közönségnek.

Tekintve, hogy csak ebben az évben ke-
rül színpadra az „Ezerjő” minden este, így
ajánlatos, hogy jegyéről mielőbb gondos-
kodjék.

Szombaton 3 előadás lesz a Csokonai
színházban Délután 3 órakor a karácsony-
kor oly óriási sikert aratott „Az a huucut
kéményseprő” kerül előadásra zóna hely-
árakkal (legdrágább földszinti hely 80 fill-
lér), azért hogy még a szegényebb sorsu
szülőknél is lehetővé tegye a színház igaz-
gatósága ennek a végtelenül kedves és mu-
latságos gyermekoperettnek a megtekinté-
sét.

7 órakor az „Ezerjő” kerül újra előadá-
sra míg fél 11. kor nagy szilveszteri kabaré
lesz, amelyen különböző tréfák és magán-
számok kerülnek színpadra.

Már itt leszögezzük, hogy a szilveszteri
kabarén is fellép Káldor Boriska, ez az
európaszerte ismert nagy táncosnő.

A Csokonai színház igazgatósága már
most hívja fel a debreceni közönség figyelmé-
t arra, hogy január 4-én Dela Lipinskaja,
a világ első dívozprimadonnája lép fel a Cso-
konai színházban mérsékelttel emelt hely-
árak mellett, ugyhogy a legdrágább hely-
térlet a II-IV. sor 3 pengő 30 fillér lesz,
míg a földszinti legolcsóbb hely 2 pengő
30 fillér és a legolcsóbb karzati hely 30 fill-
lér. Ezzel a helyárral is csak a hálátát
akarja leróni a Csokonai színház igazgató-
sága a debreceni közönséggel szemben,
hogy a tavalyi 6-8 pengős helyárakkal
szemben ilyen helyárakat állapított meg a
világ első dívozprimadonnájának a vendégszerelése al-
kalmával.

Olvassa el a színház jelentését!

Madárvédelem — Madáretetés télen

A hó és fagy beálltával a mada-
rakra is elkövetkeztek a nemszeretem
napok; a mező hóval fedve, bogycok
már fogytán, helyenként el is fogy-
tak, bogárság ilyenkor már nincs és
már nagy területeket kell bekobor-
rolni, amíg éhségüket csillapítani
tudják erdők-mezők szárnyas lakói.

Ilyenkor kell működésbe lépni kü-
lönösen fokozottabb mértékben a se-
gítő emberi kéznek, hogy átszítse a
kedves kis madarakat azokon a kriti-
kus napokon, amikor —10 fok hideg
éjszakák mellett csak egy este térje-
nek pl. ami kedves kis cinegeink
üres gyomorral nyugvóra, akkor nem
is lesz már többé ébredésük. A faod-
vakba, eresz alatti repedésekbe, min-
den elképzelhető üregbe, nyílásba,
sokszor többemagával bebújt apró
madarak teste reggelre kihül, mert
nem volt elég fűtőanyaguk: táplálé-
kuk s úgy igen könnyen egy-egy te-
rület egész cinege társasága elpusz-
tult.

A katasztrófát senki sem veszi észre
ugyan ki kutatja végig ezeket az
üregeket, s csak abban nyilvánul meg
a madárpusztulás, hogy kertjeink-
ben, ligetünkben, a téli napok esend-
jét nem élénkíti fel a vándor cinege-
népesség örökvidám hangja és ugrá-
lása. Eltűntek, éjszálásuk mindjárt
a koporsójuk is lett, csak a véletlen
hozza a népfényre, esetleg a nyáron
a kiszáradt madármumákat, hol in-
nen, hol onnan. De nemcsak a termé-
szet s a madárkedvelőnek fognak ők
kiányozni, akik megelégnitették a
téli erdő csöndjét, hanem bíányozni
fognak a gondolkodó, a természet
életét megértő kert- és mezőgazdák-
nak is; ők jól tudják, hogy minél
több a kertben a hasznos énekesma-
dár, annál kevesebb a kártékony bo-
gár s annál több az egészséges gyü-
mölcs. Ez olyan igazság, melyet ezer
és ezer kézzelfogható eredmény bizo-
nyít s amit minden tanult s gondol-
kodó kert- és mezőgazda jól ismer s
amely hova-tovább egyre jobban hódít,
különösen azóta, mióta a növé-
nyek kártévoit ellen gártított vegy-
szerek légióit e'ött szinte tanácsala-
nul áll má' manapság a gazdaember

A természetes védekezési eljárás
azonban tiszta és világos, ott nincse-
nek különböző gyárak agyondicsérte
szerek és anyagok, hanem csak egy-
féle eljárás s ez az, hogy védjük és
szaporítsuk azokat az állatfajokat,
amelyek a növényeinkben vagy álla-
tjeinkben kártévoiket pusztítják. Ezért
védjük tehát hasznos madarainkat s
ezért segítük elő szaporodásukat,
hogy minél nagyobb arányokban fej-
tőssék ki bogárpusztító munkásságu-
kat; mert az erdő, mező és kertgazdák-
nak mindig szemelőtt kell tartani azt
a nagy igazságot, hogy a hasznos
madarak — ideértve a hasznos ragadozókat
s főképpen a baglyokat — bogár és rágcsáló állat (egér, pocok
stb.) pusztító munkájánál nélkül képte-
len volna az ember az erdő, mező és
kertgazdaságot eredményesen foly-
tatni, mert a bogár és rágcsáló óriási
mértékben szaporodva, mindent el-
pusztítanak.

A gondolkodó gazdaember rájön
hogy miért van újabban annyi bogár
és egér-pocok járás országszerte; elő-

ször a mesterséges talajkiszáradások
és a madárvilág megfogyatkozása
azután a vadvédelem miatt túlzásba
vitt ragadozómadár pusztítás a ma-
gyarázat; tehát a vadgazdaság védel-
mében túlzásba vitt ragadozómadár
irtás és a bogár s pocokjárások gyá-
korúsága s nagysága között egyenes
arány áll fenn.

Nagyvárosokban, illetve az azokat
környező kertsegekben is lehet a ma-
dárvédelmet gyakorolni; téli etetéssel
odaszoktatjuk a cinegeféléket kert-
jeinkbe s ugyanakkor fészekodukat
vagy ládikákat helyezünk ki fáinkra
vagy melléképületeink ereszé alá. —
azután már könnyebben fészkel ta-
vasszal a cinege, mert már ők a tél
folyamán is hálólhelynek használták
a fészekodukat.

Az etetésre legalkalmasabb a nap-
raforgómag; apró, esetleg avas sza-
lonna darabok, d'ó. Igen jól al-
kalmazható pl. a marhafaggyu olva-
dékba kevert kendermag és napra-
forgómag keverék, amelyből vagy fél
diókat öntünk tele, vagy csomókat
kötünk rá a kiszolgált karácsonyfa
lombozatára. A fonálon függő féldiók
különösen azért alkalmasak, mert
erre csak a cinegék tudnak rászállni
míg az ügyetlen, tolakodó veréb erre
képtelen. Hogy mi a verebet nem
tartjuk méltónak a védelemre, azor
nem szabad csodálkozni; ott a bérka
szárnyak udvarában, ahova a veréb
s ahol a madárkedvelő a tolakodó
szemtelten verébben látja a „kisma-
dár” megtestesítőjét, ott természet-
esen etessék csak ovábbra ezt a prole-
tár madár, cinege, kerti rozsdafarku
más madár, cinege, kerti rozsdafarku
fecskek is megtelepedhetnek, ott bizony
ne etessük a tolakodó verebet, sőt üz-
zük el, mert különben ő üzi el a sok-
kal hasznosabb, kedvesszavú, vagy
csicsérgésű madarainkat.

A veréb tolakodásának és szemte-
lenségének legkirívóbb példáját, a
fecskefészkek bitorlását, bizonyára
mindenki ismeri.

Hogy hasznos is hajt a fióka neve-
lése idejében bogarak pusztításával,
azt jól tudjuk, de viszont a kert-
gekbe s a Nagyerdőben már olyany-
nyira elszaporodtak, hogy itt az ősz-
es odvas fákat s a mesterséges fé-
szekodukat lefoglalják s ezzel meg-
akadályozzák a kizárólag hasznos és
kedves cinegenépség, a kerti rozsdafar-
ku, a csuszka, légykapók fészke-
lését, sőt, lármás, összeférhetetlen ter-
mészetükkel elzavartják még a bokor-
lakó madarakat is a kertekből.

A madárvédelemnek tehát egyes
helyeken irtani is kell már a verebe-
ket.

Igen kedvesek az ablakra alkalmaz-
ható etetők, amelyben a szobából is
nagyon jól meg lehet figyelni a cine-
gék jövését-menését, ami igazán ked-
ves szórakozászámba megy öregeknek,
fiatalnak egyaránt. Ilyen etetők-
ből mintákat díjtalanul ad a Madárvé-
delmi Egyesület. (ref. gimnázium)
Iskolának és kórháznak. Kaphatók
továbbá az etetők valamint fészek-
oduk s a Sesztina vaskereskedésében
valamint a ref. gimnázium kapusá-
nál is.

Madárvédelemre vonatkozó minden
kérdésben szívesen ad tájékoztatást
a Madárvédelmi Egyesület vezetője,
Debrecen, ref. főgimnázium.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.
Hirdetés feladási
hely: Kossuth-u. 3.,

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőknél a buza ára alig
változott. A márciusi rozs lanyhább
irányzatú volt lebonyolítások követ-
keztében. A májusi tengerinél alig
változtak az árak. Ami pedig a kész-
árupiacot illeti, ma itt is nagyon
vontatott volt az üzlet.

A lisztárak nem változtak.
A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése.
Tiszai 11.95—12.35, ftiszai 11.50—11.70.
Határidőüzlet: Buza: március 12.54
—55, május 12.90—91. Rozs: március
6.70—71. Tengeri: május 7.39—40, ju-
lius 7.77.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg
12.15—12.60, 78 kg 12.30—12.70, 79 kg
12.45—12.90, 80 kg 12.60—13.10, ftiszai
77 kg 11.65—11.85, 78 kg 11.80—11.95.
Rozs: pestv. 5.60—5.75, egyéb rozs
5.60—5.75, tak. árpa 8.90—9.00, felv.
sörárpa 10.50—12.75, zab 8.40—8.80,
tiszai tengeri 6.10—6.20, egyéb tengeri
6.05—6.15, korpa 5.85—5.95.

A készárúvásáron különben a buza
nem változott, rozs 15—20 fillérrel ol-
csóbb, zab nem változott, tengeri 5
fillérrel drágább.

Debrecen nem lép be a cukorrépatermelők kartellébe

A cukorrépatermelő gazdák moz-
galmat indítottak, hogy alakuljon
meg a termelők kartellje, amely a cu-
korgyárak ipari kartelljével felveszi
a küzdelmet és a cukorrépa a mai
mai nyomott árakon nem engedni át
a cukorgyárak részére. A termelő
gazdák szövetsége felszólította Deb-
recen várost is, hogy a gazda-kartell-
be lépjen be. A polgármesteri érte-
kezlet most foglalkozott ezzel a kér-
déssel és elhatározta, hogy a terme-
lők kartelljébe sem lép be. A város
ugyanis annyira elítél minden kar-
tellt, hogy még a termelők ilyen irá-
nyu szervezkedésében sem hajlandó
részt venni.

Debreceni termény és takarmány piaci árak:

Buza 12.00—11.00, rozs 7.50—6.80.
árpa 7.00, zab 7.50—7.00, tengeri sze-
mes 5.40—5.20, lucerna 5.70—5.40, szé-
na 4.00—3.50, búkköny 320, alom szal-
ma 2.00—1.80, ágy szalma 2.50, cukor-
répa 1.20—1.10, takarmány répa 90
—80.

HIRDETMÉNY.

Ezton értesítem a város érdekelte
közönségét, hogy a m. kir. pénzügy-
miniszter ur által 151 015—VI. a. 1932.
szám alatt kiadott s az 1932. évben
termelt dohánylevelek átvételénél
irányadó általános és osztályozási
határozmányokról, valamint a bevá-
tási árakról szóló hirdetményt a va-
ros háza hirdető táblájára kifüggesz-
teni rendellem, ahol az megtekin-
hető.

Dr. Vargha E. ö. ö.
h. polgármester.

Prohászka és Társa

tűzelési és építkezési

anyagkereskedők általánosan
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON

Tölgy- és bükkfát hasábban és ap-
ritva, elsőrendű alackai kályha-
szenet, elsőrendű darabos ózdí
szenet, nagybányai brikettet,
akácát vágatlan 2.50 fillér,
akácát aprított 2.80 fillér.
PONTOS KISZOLGALÁS!
Pontos mérlegelés garantálva,
Telefon 11—61.

VIG-SZÍNHÁZ:	KIKI
fél 5. fél 7	hangos vigo-perett új- donság Anny Ondra és Hermann Thimig főszó- replésével.
fél 9-akor	
APOLLÓ	Tom Mix
4—6—8	hangos filmje
órákor	BANDITÁK RÉME

KÖNYVESHÁZ

„Átöröklés, mint végzet”

Cím alatt dr. Hézsér László tollából egy megkapóan érdekes könyv hagyta el a napokban a sajtót. Az átöröklés problémája már hosszú idő óta foglalkoztatja a tudományos köröket, de minden művelt ember érdeklődésének is egyik legnehezebben megközelíthető tárgya: mi az, bennünk, amit magunkkal hoztunk a világra? Melyek azok a testi és lelki adottságok, amelyek örökségként szállottak ránk? Dr. Hézsér László könyve tudományos mű. A legteljesebb mértékben, széleskörű tanulmányok és elmélyült tudományos kutatások eredménye, azonban külön érdeme a szerzőnek, hogy ezt a rendkívül elvont témakört oly lebilincselően tudja megvilágítani, előadásának könnyedsége, stílusának tiszta magyarsága révén annyira közel hozza az olvasóhoz, hogy mint egy érdekes regény, mindvégig feszült érdeklődésben tartja az olvasót.

Az embernek kitarító, szívós küzdelem árán sikerült a külső természeti erőket meghódítani, de az önmagában lakozó természeti erőket még most sem ismeri és éppen ezért, nem is tud uralkodni felettük. „Mégismerni a végzetet, anyit, mint megismerni önmagunkat, mert nem ismerjük öseinket, akikől örökségként kaptuk egyéniségünket.” Csak az átöröklés ismerete hozhat bennünket legközelebb ehhez a kérdéshöz. Az átöröklés — a szerző szerint — a biológiai energiák megmaradásának egyik módusa. Megállapítása szerint az átöröklés nem hasonlóság, hanem folytonosság és nemcsak a hasonlóságok, hanem a különbségek is átöröklődnek. Egyéni és társadalmi, vallási és erkölcsi életünk éppen úgy, mint egészségünk és betegségünk, lelkiéletünk harmóniája és diszharmoniója az átöröklött hajlamok fundamentumán nyugszik. Minden testi és lelki tulajdonság alapját képező hajlam öröklődik. Így tehát az átöröklésnek a jelentősége sokkal nagyobb, mint azt valaha is képzeltek. Mindennapi életünknek csaknem minden ága közvetlenül, vagy közvetve, valaminek vonatkozásában áll az átörökléssel, lépten-nyomon szembe kerülünk olyan problémákkal, melyek magyarázatát az átöröklésben kell keresnünk. A mű főbb fejezetei: A halhatatlan élet. — Az átöröklés szerepe az egyéniség kialakulásában és a népek sorában. — Leleki átöröklés.

— Kóros átöröklés. — Vallás és fajlélek. — bűnöző erkölcsi világa. — A test és lélek viszonya. — Az átöröklés vallási és erkölcsi vonatkozásai. — Alkohol, syphilis, tuberkulózis hatása az utódokra. — Az átöröklés, mint sorstényező. — Az ósok szelleme. — Harc a végzet, harc a tudatlanság ellen stb., stb. Mindezekre az elvontnak látszó problémákra az abszolút tudás és logika tiszta fényének reflektorával világít rá a kitűnő író, aki egy biztoskezü sebész könnyedségével tárja fel előttünk testi és lelki konstrukciónk legrejtettebb zugait és a könyv olvasása az az érzést kelti bennünk, hogy egy nagylepessel közelebb jutottunk önmagunk és embertársaink megismeréséhez és megértéséhez. Az érdekes mű Novák Pándor, és Társa (Budapest, VIII. Baross u. 21.) közismert tudományos könyvkiadó vállalat izléses kiadásában jelent meg 288 oldal terjedelemben. Ára 5 P.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.
41131-932. VI

HIRDETMEY.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur rendelkezése folytán közlöm a város lakosságával, hogy a nagyerdő katonai lövöldében a lövészetek 1933 január hó 1-től kezdődőleg újból megindulnak, a vasár- és ünnepnapok kivételével egyelőre reggel 7 órától délután 1 óráig tartanak. Erre az időre a lövészet által veszélyeztetett területet, amelyben a köztemető sugárút és környéke is benne van a m. kir. honvédség le fogja zárni.
Debrecen, 1932 december 27.

Dr. Vásáry István s. k. polgármester.

HIRDETMEY.

A m. kir. belügyminiszter ur 127.200-1932. sz. körrendelete alapján közlöm a város érdekelte lakosságával, hogy a 127.000-1932. B. M. sz. körrendelet alapján a gépjárművek rendszámállításán eddig használt jelző betűk 1933. évi február hó 1-ével kezdődőleg újképpen fognak módosulni, hogy abból nem lesz megállapítható, vajlon a vámsorompón áthaladó gépjármű az illető községben vámfizetésre köteles-e, vagy nem? Hogy a gépjármű forgalomban a vámfizetési kötelezettség megállapítása végett való várakozás elkerülhető legyen: felhívom azokat a gépjármű tulajdonosokat, kik eddig bármilyen alapon közevetvénymentességet élveztek, hogy ha azt továbbra is meg akarják tartani, ugy eddigi vámmentességet igazoló okiratukat magukkal hozva a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. sz. fsz. 36. sz. szobában) 1933. évi január hó 2-vel kezdődőleg új igazolvánnyal ellátásuk érdekében jelenkezzenek, mert 1933 február hó 1. után csak ez új igazolvány felmutatásai haladhatnak át a város vámsorompóján közevetvénymentesítéssel.
Debrecen, 1932 december hó 21-én.
Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér
Vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban
Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független
Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés árát kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes befizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Hosszu bizonyítvánnyal szobalány felvétetik. Jelentkezni Péterfia 31. utcai lakás. 1969

Keresek jobb mindenféle főzőnőt, hosszú bizonyítványokkal. Bethlen utca 33. 602

Betöltendő állás férfiaknak

Házaló férfi vagy nő és fiatal kiszolgáló leány felvétetik. Cím kiadóban. 594

Borügynök gyakorlott, jutalékra — felvétetik. Jelentkezni lehet 8-9-ig. Hatvan u. 37. 1968

Állást kereső férfiak

Perfekt könyvelő alkalmazást keres, szerény fizetésért, óráknyelveket is vállal „Mérlegképes” jellegre kiadói hivatal utján. 1892

Butorozott szoba

Csinosan utcai szoba kiadó. Domb utca 17. 485

Balkonos, elegáns butorozott szoba kiadó. Püspöki-palota, 21. kapu, III. emelet, 12-a. telra 6047

Kiadó lakás

Négy szoba, hallos modern lakás, központi fűtéssel kiadó. Simonffy utca 7. szám. 1967

Pince lakás világos, száraz, villany vezetékekkel azonnal kiadó. Teleki u. 13. 569

4 szobás udvari lakás, gáz, villany bevezetéssel, azonnalra kiadó. Rákóczi s. 566

Ötszobás első emeleti lakás, központi fűtéssel a Bikabérlházban azonnalra kiadó.

Utcai szoba, konyha, kamara, külön mosóházzal azonnalra kiadó Apaffy u. 20. 339

Három és négy szobás utcai lakás, központi fűtéssel a Bikabérlházban májusra kiadó

Modern 4 szobás, hallos lakás, teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értelmezni — Debreceni Első Takarékpénztárnál. Kiadó azonnalra négy szobás, május 1-ére ötszobás első emeleti utcai utcai lakás, teljes komforttal. Ferenc József u. 16. Alföldi palota 76

Ajánlat

Öndolálás 40, manikűr 30, női hajválasztás 30. Tománfal, Miklós utca 53. 395

Olcso gyertyánfa kapható a Népszövetségi Hitelszövetkezettől Szt. Anna tiz. Bösszörmeny utca három. Telefon 31-32 32-31. 561

Ezüstridikulók bélelését, keztük javítását, orvosi rendelésre haskötők, fűzők melltartók legolcsóbb árban szerezhetők be. Füzözem. Kossuth u. 59. 6030

Báránybéltésű autó-, hajtó lovagló keztük legolcsóbb árban szerezhetők be. — Keztük- és füzözem. Kossuth u. 59. 163

Aprított fa már 2 P 40 fillérért kapható, házhoz szállítva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél engedmény. Alföldi Faértekesítő vállalat, Ceg-tulajdonos Ihász Henrik, Pesti u. 2. sz. vilamos megálló. Telefon 31-23. 526

Römny-kártya csomagja 250. Bridge-kártya csomagja 250. Szász trafik, Piac 64. 1451

Szegedi paprika különlegességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél, Dégenfeldtér 7., szerezhetők be. 1286

Tükörygyártás. üvegesizolás, foncsirozások, üvegezések Sipkovitsnál, Nagyvárad u. 15. Telefon 23-56. 1319

Oktatás

Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passage Piac u. 26-b. 1384

Élelmiszer, ital

Fajborok a legolcsóbb napi áron, literenként is. Arany János 20. tisztelek 501

Kereslet

Folytonegő kályhát, kicsit keresek megvételre. Ispótfly u. 13. 5964/a

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó üzlethelyiség, egy szoba konyha és egy udvarra nyíló szoba. Árpád tér 26. 565

Piac utcai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értelmezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 224

Kossuth-utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értelmezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Kiadó egy üzlethelyiség, Bádogos u. 2. Alföldi-palota 4450

Üzlethelyiség kiadó azonnal. Szent Anna 22. Értelmezni az 519

Hangszer

Jó hangú hegedű, képráma, képek és ablakok eladók. — Szentanna u. 22. 548

Rádió

Telepes rádióját olcsón és szakszerűen hálózattal alakítja tasnádi Kovács Sándor Rádiólaboratóriuma (Piac utca 42 Pannónia udvar) 575

Eladó állatok

Fajgalamb, tulszapszodás és helyszüke miatt eladó. — Apaffi utca 20. 1406-b

Eladó egy fél prima sertés. — Lorántffy u. 32. szám.

Autó, motor, kerékpár

350-ES MOTORKERÉKPÁR modern felszereléssel, új gumikkal, rendkívül olcsón. Egy balon gumis. „WANDER”, teljesen új állapotban, fél áron. Érdeklődni lapunk nyomdájában, délelőtt 7 órától 10-ig. 557

Személyautó, chevrolet, 6 hengeres, csukott, kifogástalan állapotban, Buick nyitott, teljesen üzemképes állapotban rendkívül előnyösen eladó. Hatvan u. 2. 1926

Eladó föld

Parcellázott házhelyek Homokertben és Simonyi uton Kardos villa mögött eladók. Dr Kovács és Papp ügyvédi irodában Batthyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl házhely esetleg 2 részben is. Rtgó-u. 33 sz. (Homok-ker) földvel és gyümölcsfákkal beültetve. F. tekezni Ispótfly u. 13. 23 hold erdő irtás, prima talaj, közvetlen vasúti állomás mellett, kedvező feltételek mellett eladó. Értelmezni Bethlen u. 44. 586

Eladó ingóság

Irógép, használt, de teljesen jó karban levő eladó. Megtekinthető a kiadóban. 222

Mákdaráló, nagy teljesítményű, eladó vagy kölcsönre kapható. gyermekágy, vas kályha, sparhelt eladó. Hatvan 34. 1903

Korcsolya teljesen új, 42-es cipőhöz, jutányos áron eladó vagy kölcsönre bocsátom. Piac 19. II. emelet.

Női bunda jókarban lévő eladó. — Csapó u. 1. Hamerné.

Szmoking elegáns, közepmagas termetre eladó. Hatvan utca 17. I. em.

Fürdőkád olcsón eladó. Vár utca 2. szám. Batthyány utca 7. szám. 1970

Eladó egy tizedes mérleg, — pld. Márton Kálmán u. 9-c. 500

Irógép használt, hibátlan, olcsón eladó. Huray, — Werbőczy u. 2. 603

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadóvállalat nyomdájában.

Feladás kiadó: dr. PAJOR GYÓZÓ igazgató. FRISS SANDOR. művezető.